

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztők háboruban léte alatti a szerkesztésért felelős:
PURJESZ MÓR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-tér 2. Telefonszám 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egész évre 14 korona. Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 „ Egy hónapra 1 „ 20

Véres pünkösöd

Makó, május 22.

Most igazán piros a mi pünkösödünk. Nem a tündöklő tavaszi napfény sugarában tündöklő pünkösdi rózsák ezreitől, hanem vérrózsáktól, embervértől. És a mint vérben született karácsony ünnepeink a mint az új év hajnalát embervér festette pirosra, a mint a husvét ünnepén a harcerekken a locsolkodás embervérrel történt, úgy a tavasznak legbájosabb ünnepén, a most virradó pünkösöd hajnalán, a biborszínű jelleget az embervér teszi borzalmasan pirossá.

Mintha még nem lett volna elég ellenségeink száma. Most szövetségesünk, az olasz, ki a velünk fenntartott eddigi barátságban tudott mostani fejlődéseig emelkedni, megszédült ellenségeink ígéreteitől, hitzegővé lett, és ma már készen áll, hogy támadja harminchárom év óta hűségessé szövetségessé: a magyart.

Történelmi multunk igazolja, hogy az olasz már nem követett el velünk hasonló eljárást, és viszont ugyancsak a történelem följegyzései tanuskodnak arról is, hogy valahányszor az olasz eltért velünk szemben a tisztesség útjáról, a magyarok igaz fegyverei nyomán mindig elérte őket az bosszúzó nemesis.

Az ellenséges ántánt hatalmak látják már, hogy a magyar és német szövetséges hadak fegyverei minden harcúterén győzelmet-győzelemre halmoznak, érzik hogy nekik vesztett ügyük van az európai konflagrációban, azért fölbérelték ellenünk a könnyen megszédíthető olaszt.

Talán mikor pirkad a pünkösdi hajnal, Európának az olasz határok felé elterülő része válik harcúterré, melyek friss vérrózsát fognak nyílni.

De ha még úgy megszorodnak is ellenségeink, nem kell aggódni. Ha tíz hónapon nemcsak föl tudtuk tartóztatni ellenségeinket, de már-már le is győztük őket, úgy hadseregünk hősiességével és a magyarok istenének segédelmével győzedelmeskedünk új ellenségeinken is, és akkor lesz igazán pünkösödünk.

Makó város népe! Hétfőn délután jöjj a főtérre, hőseink árváért!

Az új háboru előtt

Olaszlap a hadüzenetről

Luganó, május 22.

Mai kelettel jelentik, hogy a német és az osztrák és magyar nagykövete még Rómában vannak. Az „Idea Nazionale“ fel van bősztülve emiatt s azt írja, hogy a központi hatalmak nagyköveteinek már régen el kellett volna utazniok, mert Olaszország el volt készülve arra, hogy nyomban a hármasszövetség felmondása után az osztrák-magyar monarchia részéről be fog következni az első ellenségeskedés. A lap nem titkolja amiatt érzett bosszúságát, hogy Ausztra-Magyarország nem választott haladéktalanul hadüzenettel a hármasszövetség felmondására. Így hát Olaszország kénytelen lesz megüzenni a háborút, ami meg is fog történni. Kézszelhető ok van a hadüzenetre: az olasz-osztrák-magyar szerződés 7. cikkelyének a monarchia részéről történt megszegése.

A német birodalom és Törökország ellen — jelenti továbbá az „Idea Nazionale“ — Olaszország nem fog hadat üzeni, hanem megvárja a fejleményeket és a két állam magatartását.

Az olasz munkások a háboru ellen

Luganó, május 22.

Milanóból táviratozzák, hogy az munkáskamarát és a népházat katonaság szállotta meg. Egyetlen egy újság sem közöl tudósítást a tegnapi délutáni háboruellenes tüntetésekről.

Az „Avanti“ feltűnő betűkkel tudatja, hogy nem adhat hirt a szocialista párt mozgalmairól, mert telefonösszeköttetéseit egyszerűen megszüntették. Valahányszor egy vidéki városból telefonon közléseket akartak leadni a szocialisták tüntetéséről, az összeköttetést megszakították. Csak Piemontban van hire, de az annál örvedetesebb. Ebben a városban és a környékbeli ipartelepeken a háboru kitérősekor azonnal megkezdik az általános sztrájkot. Nyilván azért fél a kormány, — írja az „Avanti“ — mert a vidéki városokban a tartalékosok bevooulásakor zavarások voltak és maguk a bevonult katonák is tüntettek a háboru ellen.

Berlin, május 22.

Az olaszországi lapoknak szigoruan meg van tiltva, hogy a munkások és a semleges pártiak háboruellenes tüntetéséről hirt adjanak,

Az olasz flotta készülődése

Genf, május 22.

Az olasz flotta egyes hajóit a speziai, gaetai és maddenai kikötőből, ahol a legutóbbi ideig a hajók összpontosítva voltak, Augustó és Tarantó kikötőkbe rendelték. Az olasz flotta egy különítményét az aegai vizekre küldték.

Róma, május 22.

A tengerészeti miniszter rendeltére az önkéntes mótorosónaktestület tagjai ma szolgálatra bevonultak. A testület nem rég alakult meg és tagjai hat hónapi minimális szolgálatra vannak kötelezve.

Az olasz követelések nem hivatalosak?

Berlinből jelentik: A „Berliner Tagblatt“ Luzatti volt olasz pénzügymiszter nyilatkozatával foglalkozva, azt írja, hogy azok a pontok, melyeket Luzatti mint Olaszország követeléseit sorolt fel a „National Tidende“ római tudósítója előtt, mostanáig hivatalos formában még sehoh sem terjesztették elő. Ha egyébként az olasz kormány ezeket a követeléseket támasztja, — ami lehetséges — jól tudhatta előre, hogy ennek megvalósítása csak háboruval történhetik.

Megkérdezték Andrassy Gyula grófot, hogy mit szól Olaszországnak Luzatti által ismertett követeléseihöz. Mire Andrassy így válaszolt:

— Tudomásom szerint a berlini lap hire nem igaz.

A mükincsek elszállítása

Genf, május 22.

Milanói jelentés szerint az összes Velencében, Lombardiában és Északolaszországban lévő mükincseket az ország belsejébe szállították.

Hol támadna Olaszország?

Genf, május 22.

A genfi „Journal“ tudni véli, hogy Olaszország a Dardanelláknál fogja megkezdeni az akcióját az entente oldalán.

Albániában és az osztrák határon az olasz hadsereg magatartása defenziv jellegű lenne. Ezen a harcúteren francia csapatok támogatnák az olaszokat.

Olasz csapatszallítások Albániába

Athén, május 22.

Korfui jelentések szerint öt olasz csapatszallító hajó indult el Brindisiből Albániába.

Az olasz haderő megerősítése Albániában azért vált szükségessé, mert a bandamozgalom nagyobb arányokat öltött.

Válaszunk Olaszországnak

A monarchia külügyminiszteriuma ma jegyzékkel választott Olaszországnak azon közlésére vonatkozólag, hogy Itália a szövetségi szerződést megszüntetnek tekint. A jegyzéket báró Burián külügyminiszter ma délután adta át Avarának, az olasz követnek.

A jegyzék szövege a következő: Ktnos meglepetéssel vesz tudomást az osztrák-magyar kormány az olasz kormányhoz azon elhatározásáról, amelylyel ily közvetlen módon vet véget a hármasszövetség szerződésének. Meglepetésünk avval indokoltabb, mivel a felhozott tények és körülmények kilenc hónappal tovább visszanyulnak. Azóta az osztrák-magyar kormány már több ízben kifejezte óhaját a szövetség fenntartására vonatkozólag. Az okok, amelyek a kormányokat arra készítették, hogy ultimátumot intézzen Szerbiához, mindenki előtt ismeretesek. A monarchia mindössze csak védekezni akart Szerbia felforgató machinációival szemben, meg akarta gátolni az agitációk folytatását, amelyek a monarchia felbontására irányultak, merényleteket idéztek elő, a serajevói tragédiát okozták. Ezek Olaszország érdekeit igazán nem érintették. Amikor a háboru európai jellegű oltott és bennünket megtámadtak, az olasz kormány kijelentette, hogy semleges marad. Mi ugyan kénytelenek voltunk területi ép-

Ablakredőnyök önműködővel minden nagyságban kaphatók a PALLAGI-czégnél.

ségünket és érdekeinket megvédeni, de ez nem állott Olaszország létérdekeivel ellentétben.

A német kormány, bár sajnálta Olaszország elhatározását, hogy semleges marad, mégis elfogadták az olasz kormány nézetét, az akkori megbeszélés a szövetség változatlan fentartását megállapította. Az olasz kormány előterjesztette kártalanítási igényeit, ha a Balkánon előnyöket szerezne. Azon áldozatok, melyeket készek voltak meghozni, elég jelentékenyek voltak. A kormány nem veheti tudomásul az olasz kormány

azon kijelentését, hogy vissza akarja nyerni eszelekvési szabadságát, mert határozott ellentmondással áll azon ünnepelesen vállalt kötelezettséggel, melyet szerződésében magára vállalt, amely szövetségünk tartamát 1920. július 8-ig megállapítja, minthogy az olasz kormány önkényesen ki akarja vonni magát minden kötelezettsége alól, kormányaink elhárítják magukról a felelősséget mindazon következményekért, amelyek ezen eljárás módjából származhatnak.

A makói kis poéta nagy dicsősége

Ujabb elismerés
Kecskeméti Györgynek

Az elmúlt évben, mikor az ország sajtója foglalkozott Magyarország legnagyobb műkritikusa: Rákossy Jenőnek elismerő véleménye alapján a makói zsidó pap fiának: K e e s k e m é t i Györgynek kiváló költészetével, ugyanakkor mi is irtunk e esodagyermekről. Szébbnél-szebb költeményei közül mi is leközlöttük a magas eszmevilág régiójában szárnyaló „Vulkán” című költeményét.

Mikor e esodagyermeknek ezt a költeményét leközlöttük, ugyanakkor némi kis rajzot is adtunk ennek a nagy jövőjű, egykor a magyar irodalom egén ragyogó gyermeknek kiváló szerénységéről. A sok elismerés, melyben e kis fiának azóta is része volt, nem változtatott az ő szerénységén, sőt talán még szerényebb, mint azelőtt volt, pedig azóta már kötetekre megy költeményeinek száma, mindegyike abban a magas eszme és érzelmi világban mozog, mint a „Vulkán”, de vannak ennél még szebb, gondolatok tekintetében még mélyebben szántó, a gondolkodni tudó embert a megdöbbenésig bűmlatba ejtő, gyönyörű poemái is.

Itt nem áll az a régi mondás, hogy „inter arma silent musae”. Ez nem vonatkozik! Kecskeméti Györgyre. Ő már a háboru előtt is kiemelte az ország legnagyobb műbírájának elismerését, most még inkább. Az ő költészetével a háboru megelőzőleg foglalkozott a hazai sajtó. Szülei, ezek a szerénységben tulzott emberek nem vitték a nagyvilág elé gyermekük kiváló alkotásait, melyek a háboru tartama alatt születtek. Ezek csak a szerény szülők részére képeztek a háboru által is megsomorított életnek talán egyedüli örömet, boldogságát. A kis fiu magasztos költészete most mégis túllépte az ország határait.

Kecskeméti Ármán dr., a makói zsidó rabbi talán nem is tud az ő kis fiának legújabb irodalmi dicsőségéről. Ma ugyanis Bécs városának legnagyobb és legkomolyabb politikai és szépirodalmi lapja a „Neues Wiener Journal” került a kezünkbe. E magas színvonalon álló lap főtárcsá rovatában „Die Dichtung des Zwölfjährigen” címmel I. Schnitzer tollából adja vissza a Kecskeméti Györgynek, a esodaköltőnek ugyancsak a már általunk is ismertetett „Vulkán” című költeményét a legremekőbb fordításban, a műfordítás páratlan gördülékenységében.

Meg kell jegyezni, hogy ez az I. Schnitzer a legelőkelőbb bécsi lapoknak nemesak publicistája, de műkritikusa is, ki Petőfinék, Aranyak és több magyar költőnek érdemes versét adta vissza remek német fordításban az idegen számára, hosszas leírást közöl Kecskeméti György „Vulkán” című költeményének átültetésénél. Megdöbbenő esodalkozásának ad kifejezést a gyermeki lélek ilyen kiváló fejlődésén, ritka megnyilat-

kozásán és mikor a kontinensnek ez a szükséztü műkritikusa a makói zsidó pap fiáról azt írja le, hogy: „der junge Homer”, melynél különb méltatás nem lehet és nekünk ehhez írni már nem kell, ekkor mi, makóiak büszkék lehetünk az irodalmi pályán nagy eredményeket elért és elérő fiának, a makói zsidó pap fiának irodalmi dicsőségén, ki már most szerzett, de a szülők szerénysége folytán ma még ismeretlen költeményei révén soká, nagyon soká, mint elhomályosíthatatlan csillag fog ragyogni a magyar irodalom egén.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Május 23. Vas. Róm. kath. Julia sz. Protest. Julia sz. Görög-orosz máj. 9. Izaiás pr. Nap kel 4 óra 17 percek, nyug-szik 7 óra 36 percek.

Időjárás. Enyhébb idő várható, legfeljebb nyugaton némi esővel. Sörgönyprognózis: Enyhébb és nyugaton elvetté csapadék. Déli hőmérséklet 16-6° C.

Közgyűlés a vármegyén. Csanádvármegye törvényhatósági bizottsága ma délelőtt H e r v a y István alispán elnöklésével rendkívüli közgyűlést tartott, melyen a törvényhatóság felhatalmazta a vármegye alispánját, hogy a különféle vármegyei alapokból 84 ezer korona erejéig hadikölcsönt jegyezzen. Ugyanezen a rendkívüli közgyűlésen fogadta el a vármegye törvényhatósági bizottsága az alispánnak az 5 százalékos hadi pótdadó felosztására vonatkozó szabályzatát.

A törvényhatóság bizalma a kormánynak. Csanádvármegye törvényhatósági bizottságának mai közgyűlésén N á v a y Lajos dr. napirend előtt felszólalt és a külpolitikai helyzetről szólva indítványára a törvényhatóság a következő sörgönyt küldte a kormánynak:

Csanádvármegye törvényhatósági bizottsága mai rendkívüli üléséből kifolyólag N á v a y Lajos dr. országgyűlési képviselő bizottsági tag indítványára ki mondja, hogy hazafias kötelességének ismeri, hogy a külügyi helyzet emez újabb stadiumában tántoríthatatlan bizalommal tekintsen a jövő elé, a kormányt hazafias működésében a legodaadobban támogassa és a helyzet súlyosodásában csak indokot lásson arra, hogy még fokozottabb áldozatkészséggel és kötelesség teljesítéssel szolgálja a nemzet igaz és szent ügyét.

A gyermeknapi hangverseny. A hétfőn tartandó gyermeknap alkalmából este 8 és fél órakor fényes hangversenyt rendeznek a megyeházán, melynek műsora a következő: Beethoven: Zongoratrió. Előadják hegedűn Belle Ferenc, gordonkán Friedler Walter és zongorán Kiss Gyula; Chopin a) Nocturne, b) Valse, c) Etude. Előadja Kiss Gyula; Beethoven: Szonáta (a moll). Előadják Istók Barna és Kiss Gyula. Volkmann: Zongoratrió (b. moll). Előadják Belle Ferenc, Friedler Walter és Kiss Gyula.

Kétszáz ezer orosz fogoly

Höfer jelentése

Budapest, május 22.

Közép-Galiciában tovább harcok. A szövetséges csapatok az eddigi harcokban az elfoglalt terpepet az oroszok minden ellentámadásával szemben tartják. Lassu előrehaladó támadással nap-nap után tért nyertünk.

Pruth-vonalon általában nyugalom van. Bojannál Csernovictól keletre az ellenségnek egy kísérlete, hogy déli partra keljen át, súlyos veszteségei mellett meg hiúsult.

Kielec hegyvidékén az ellenség szívós harcok után újból északi irányban hátrál.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Orosz-Lengyelországban és északnyugati Oroszországban is tért veszít az ellenség

Az oroszok, bár sikertelenül, folytatják elkeseredett védekezésüket. A szövetséges seregek most már a San tulsó partjára vetették vissza azokat az orosz csapatokat is, amelyek eddig Sieniavától lefelé még a folyó balpartján tartották magukat. Jaroslautól keletre nagyobb orosz erők igyekeztek előretörni, de kísérleteik meg hiúsultak. A Stryjért folytatott harcokban a szövetségesek megint előbbrejutottak és elfoglalták Neudorf községet.

Az orosz hadsereg kétségbeesett helyzetéről tanuskodik a német jelentés, amely arról számol be, hogy Jaroslau körül olyan katonákat fogtak el, akiknek nem volt fegyverük, hanem tölgyfakarókkal harcoltak. Az orosz hadvezetőség bizonyára maga sem hiszi, hogy a legkezedlegetesebb fegyverrel, a husánggal eredményesen szállhat szembe a modern technika fegyvereivel. Ebben az esetben azonban egyenesen vágóhídra üzi emberanyagát, amelynek ugylátszik bővíben van, de elegendő fegyvert már nem tud szerezni.

Keletgaliciában is hiábavalónak bizonyul az oroszok erőlködése, mert úgy itt, mint délkeleten minden támadásukat visszaverték. Orosz-Lengyelországban, Kielec környékén aratótt győzelmekben a szövetségesek négyezer oroszot fogtak el.

Május 16-ika óta újabb husz-

ezer oroszot fogtak el és így a május 2-ika óta elfogott oroszok száma százkilencvennégyezerre emelkedett.

Savle vidékén eddig csak kisebb ütközetek voltak, de a Dubissa mentén a németek tovább nyomulnak kelet felé, a Nyementől délre megvert orosz csapatok pedig Kovno irányában futnak tovább.

A középgaliciái csata folyik

A középgaliciái csata tovább folyik. Az oroszok elvesztett állásaik visszanyeréséért nagy erőfeszítéseket tesznek. A Przemysl és Grodek közötti frontra gyakorolt nyomásunk csapataink állandó tértnyerésével egyre nagyobb. Lublinból hozott erősítések nem tudják feltartóztatni előretörésünket. Minden orosz támadást könnyen visszaverünk.

A San-menti eddigi harcokban huszezer foglyot ejtettünk. A májusban ejtett foglyok száma ezzel majdnem eléri a kétszáz ezeret. Az oroszok a délkeleti Galiciában kezdett offenzívával próbálták nyomást gyakorolni keleti szárnyunkra. Az oroszok itt egész hadsereget vonultattak föl. Ez offenzívát megállítottuk, előtöréseiket visszavertük.

A bukovinai harcok

Bukarest, május 22.

Burdujeniből lávratózzák, hogy az oroszok Csernovic melletti megsemmisítő vereségük után tegnap ismét megkísérelték, hogy bajonett-támadással a Pilicán át Csernovic felé nyomuljanak. Itt azonban szembe találták magukat az osztrák és magyar csapatok zömével amely ellentámadásával az orosz sereget teljesen összezuza. Hetezer orosz fogságba került, igen sokat beleszorítottak a Pruthba A megmaradt oroszok menekülésszerűen vonultak vissza. Az osztrák és magyar csapatok helyzete a kolomeai fronton is megjavult. Az előnyomuló hatalmas orosz erőket visszaverték.

Kiadó föld.

Az igási-ut mentén Horvát H Józsefné szomszédságában 2 és fél fertály föld haszonbérbe több évre kiadó. Értekezni lehet Kortormán Mihályné Gyöngy-u. 34. sz.

— A kukorica újabb rekvirálása. A m. kir. földmívelési miniszter legutóbbi rendeletével a már eddig önként bejelentett és lerekvirált tengeri mennyiségen felül 11.000 métermázsza tengerinok újbóli rekvirálását rendelte el. Miért is tudomására hozom a közönségnek, hogy a náluk levő tengeri készletből bizonyos mennyiségek zár alá vétettek és a betiltásról szóló értesítés már kézbesítés alatt van. Minthogy pedig lesznek olyan egyének, aki több ilyen letiltó értesítést kapnak azoknak tájékoztatásul közlöm, hogy ezen újabban zár alá vett mennyiség az esetleg náluk már eszközölt rekviráláson kívül történik. Figyelmeztetem a közönséget, hogy a már önként bejelentett, lerekvirált és most újból rekvirált kukorica mennyiségét megőrizni tartozók és pedig egészséges állapotban, mert amennyiben abból bármily csekély is hiányzik, ugy ellene az eljárás fog folyamatba tétetni. **Rákósy**, rendőrkapitány.

— Hadikölcsönjegyzés Makón. Makó város polgármesteri hivatalánál a mai napon is szépen folyt a hadikölcsönjegyzés és pedig jegyeztek a következők: Barta József Verebes u. 2589—1. sz. a makói takarékszövetkezet 1800 K, Gyenes István és neje B. Nagy Rozália Paradiesos u. 37. sz. 2000 K, Nagy Imre István Deák Ferenc-utca 30. sz. makói iparbank utján 4000 K, A. Kovács János Ugar 25. 2000 K, Mágori Antal Vámbéri-u. 14. 2000 K, Rötter Gyula kereskedő Lonovics László u. 3000 K, Csomor István és neje Bajza u. 20. 1000 K, Hermann Mihály és neje Atilla-u. 24. 5000 K, Lengyel Klára Bajza u. 40. 750 K, Szabó József és neje Tóth Julianna Almássy-u. 39. 500 K, Bence István Tulipán-u. 20. 500 K, Böresök Mátyás és neje Szikszay-u. 1. 2000 K, Juhász István és neje Varga Anna Vesselőny u. 46. 100 K, Varga Antal és neje Váradi-u. 30. 600 K, Takács András és neje Zrínyi-u. 10. 1000 K, Szabó Péter és neje Pacsirta-u. 36. 2000 K, Szabó Ferenc Tanya 610. 1200 K, Szabó Imre és neje Tanya 390. 3000 K, K. Nagy Antal és neje Nagy. Gy. Julianna Szikszay-u. 24. 4000 K, Kiskoru Józ Gizella 1688. 2500 K.

— Kuzmanek tábornok Nisni Novgorodban. E y moszkvai távirat szerint a Ruszkija wjedomosti-nak je'entit' Novgorodból: Kuzmanek tábornokot ide szállították, a Jerm'ojew-szállóházban lakni. Egy nyilatkozatot keletre neki a katonai hatóságnál aláírni hogy mint hadifogoly nem látogathatja a nyilvános helyiségeket és csak 11—12 és 5—6 óra között fog sédelni. A két szobából álló lakását a szállóházban sajátjából kell fizetni a havi 100 rubel fizetéséből. Marinek parlamentárius szintén Nisni Novgorodba helyezték el.

— Bevonják a régi 1 koronásokat és a 10—20 filléreseket. Nagyonfontosságú s főleg a fémből vert pénzeket szenvedélyesen gyűjtő és a közforgalomtól elvonó közönséget érdeklő kormányrendeletet közöl a pénzügyigazgatóság, mely szerint a 10 és 20 filléres nikkelpénzeket, valamint az 1914. előtti időből való 1 koronásokat az adóhivatalhoz 30 nap leforgása alatt be kell szolgáltatni, ahol azokat új veretű pénzekkel cserélik ki. Aki ezt a rendeletet nem

követi s a fent megnevezett pénzeit nem cseréli át, az kötelességmulasztásának maga látja kárát, amennyiben ilyen pénzdarabjai érvényüket s ezzel értéküket is veszítik.

— Adomány a hősök árváinak. Özvegy Lonovics Gyuláné szül. Nyéky Irma ma 60 koronát adományozott a gyermeknapi gyűjtés alapjához. Kaufmann Adolfné ugyanerre a célra 10 koronát adott, dr. Dallos Sándorné pedig egy gyönyörű kis esipke-kendőt és tüpárnát ajánlott föl az árvák javára való értékesítés végett.

— Anyakönyvi hírek. Elhaltak: Böresök Julianna Gera Mihályné 46 éves, Matyi Béla 2 éves korában.

Egy panaszirat története

A városi központi választmány ügye

Ismeretes lapunkból is, hogy Bakó János és Szücs Sándor városi képviselők panaszirattal éltek Makó város képviselőtestületének február hó 8-án kelt azon határozata ellen, mellyel a központi választmányt megalakította.

Annak idején egész terjedelmében ismertettük a panasziratot, így hogy most az emlékezetbe idézzük vissza, csak azt közöljük belőle, hogy a közgyűlési meghívón nem volt kitüntetve a központi választmány megalakítása. Nem küldött továbbá ki a polgármester a választáshoz bizalmi férfiakat, mit a törvény világosan előír. A panaszirat még sok erős indokot hoz fel, így például megemlíti, hogy olyanok is szavaztak a központi választmány megalakításánál, kik a városhoz más adóval nem járulnak, mint azon kerületi adóval, mellyel fizetőseik után róhatók meg.

Az érdekes panasziratban érdemlegesen a közigazgatási bíróság még nem döntött, hanem ma a következő közbeneső intézkedést küldötte be ez ügyben Makóra:

A magyar királyi közigazgatási bíróság a panasziratot hiteles másolatban Dózsa Smuel dr. makói lakosnak azzal figyelmeztetéssel adja ki, hogy jogában áll a panasszal szemben a panaszirat kézbesítésétől számított 15 nap alatt védíratát közvetlenül a közigazgatási bírósághoz benyújtani, miről Nagy Károly, Gerő Géza dr., Tarnay Ivor, Demkó Pál dr., Dózsa Simon dr., Kardos Izsó dr., Nagy Sándor dr., Berényi József, Bán Zsigmond dr., Vertán Endre és Diósszilágyi Sándor makói lakosok azzal értesítették, hogy a panasziratot első helyen nevezett dr. Dózsa Smuelnél vagy Budapesten a közigazgatási bíróságnál megtekinthetik és jelen végzés kézbesítésétől számított 15 nap alatt együttes vagy külön védíratot nyújthatnak be.

Jegyezzünk hadikölcsön!

Makói örmesterek sikere

(Levél a szerkesztőhöz)

A mai postával három makói örmestertől érdekes levelet kaptunk, melyben ritka hősiességükről írunk. Mi a levelet úgy adjuk le, mint kaptuk. Nem változtatunk azon egy szót sem.

A levél a következő:

Igen tisztelt Szerkesztőség!

Legyen szives ezt a pár sort közölni:

Levél az északi harcokról.

A 46-ik gyalogezred 5-ik százada 1915. március 5-én elfoglalt egy magaslatot. A muszka tüzéség körülbelül 1500 lépésre volt tőlünk egy faluban. Nekünk magyaroknak, fájt az nagyon, hogy a muszka meleg szobában van, mi pedig fent a hegytetőn didergünk.

Három makói altiszt, jelentkezünk, hogy az ellenséges tüzéséget elfogjuk. Elindultunk egy-egy altiszt 42 emberrel, — direkció a falu.

A muszka egyre szalvázott ágyuival, hullott a srappell, de mi csak előre mentünk. Mikorra a muszka észrevette, hogy a magyarok már csak nagyon közel van, menekültek. Mi utánuk. A falut elértük.

— Most fiúk! — még egy fogás és az ágyu a miénk.

Házzól-házra előrementünk. A muszka az ágyuk elől a lovakat kifogta, és a tölténnyel együtt megfutamodott, az ágyut otthagya, a falu kiürült.

Szegény civilek örültek, csak azt hallottuk: „Szervusz magyarok!”

Fáradságunk nem esett hiába, mert néhány ágyut sikerült elfogni. Mindjárt az egyik altiszt, és pedig örmester Biró Sámuel azt mondja:

— No komám Domokos, ebből már lesz sok krajcár, kártyázhatunk tovább. Tegnap ugyanis elnyert néhány jancsibankómat.

Ezután mentünk tovább és meg is találtuk az oroszok tiszt konyháját. Ott hagyták. Kész volt az ebéd: sült pecsenye, libacomb. Jó étvágygal ettük, és volt néhány üveg konyak. Csaptunk egy jó magyar toborzót.

Bizony mi már régen veszekszünk a muszka komákkal, de nem baj, védjük a mi szép hazánkat és az otthon levőinket utolsó esepp vérünkig.

Maradunk tisztelettel, mi szenvedő harcosok: Kniesz Mihály törzsörmester, Biró Sámuel örmester, Domokos Sándor örmester.

Földhaszonbérlet.

Földéaki határűrmösben 98 kis hold föld 1915. év október 1-től haszonbérbe, vagy felébe és esetleg vetemény alá is kiadó tanya és ártézi kuttal együtt. Értekezni lehet Makó Szent János-tér 24 szám alatt Bugyi Albertnél.

SZÍNHÁZ

EZÜSTPILLE

Zajos tapsok között, nagy sikerrel került ma színe Szirmai Albert ötletes zenéjü operettje, az Ezüstpille. Fülbemászó dalokkal, lágy keringőkkel van tele, a me-lyeket pompás, gyorsan pergő előadásban élvezhetett a közönség. Révész és Kellen jókedvvel, megszokott bravurral játszottak. Nádasyné, Müller Kató, Pintér Irma egészítették ki a női együttest. Pompások voltak Rónai, Ujj, és Komlós.

Elveszett egy arany medál láncsal

Vásárhelyi-utcától a Gróf Vay-utcaig. A b. megtaláló sziveskedjék beszovalgatni Grosz Dezső cég üzletében a városkával szemben, hol kellő jutalomban részesül.

Ügyes

Könyvelőnt és levele önt

ki ilyen minőségben több éve működik felveszünk Neumann Zsigmond cégnél.

Két fertály tanyaföld

Hatrongyoson Kiss István szomszédságában

haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni: Csertus Jánosnál, Pacsirta-utca 33. uj szám alatt.

REGÉNY.

Egy világáros rejtelmei.

(909)

100. fejezet.

Roberto és Trebelli.

Marietta ijedten szökött fel...

A férjéről hiányzott a nagy bajusz és szakál, nem mint DeMonte gróf jött most ide, hanem mint Szappanos.

Marietta kiáltani akart, a férfi azonban bősziúten intett neki, hogy hallgasson s egyuttal az ajtóra mutatott, hogy távozzék.

— Nem! mondá Marietta.

— Nem engedem, hogy ezt a leányt bántsa!

Erre Márta is felébredt. Látta, hogy még valaki van a szobában, rögtön talpon termett.

Most megismerte Szappanoszt és végőráját elérkezettnek vélvén, rémülten felsikoltott.

Szappanos Mártának tartott. Marietta azonban elejébe állott s kiáltá:

— Egy lépést se tovább!

A zsvány erre irtózatot haragra lobbanva, leütötte Mariettát.

A holdogtalan asszony egy jajszó nélkül rogyott össze.

Márta mindezt látva, csaknem szörnyet halt ijedtségében.

(Folyt. köv.)

Hirdetmény.

A makói ref. egyház gondnoksága közhírré teszi, hogy az 6- és új-temetőben levő fűvet folyó hó 24. napján délután 3 órakor a helyszínen a legtöbbet ígérőknek készpénzfizetés mellett árverésen eladja, melyre a venni óhajtok a nevezett időre és helyre tisztelettel meghívottnak.

Veres Sándor,
gondnok.

Egy tábori

látcső

megvételre keresetlik.

Cím a kiadóhivatalban.

Biztosító Részv. Társaság,

melynek nagyobb biztosítási állománya van, tehát már jelentékeny jutalékjövédelmet nyújt, megfelelő képviselőt keres Makón.

Ajánlatok címezendők:

„Szeged, Postafiók 55“

Ujságárusokat

felvesz a lap kiadóhivatala.

Hereföld 100 hold kiadó Iritz Miksánál.

HERE SZÉNA és MARHÁNAK való, valamint herés árpa-szalma

kapható IRITZ MIKSÁNÁL olcsó árban.

Egy keveset használt

„DEERING“

kéveketős aratógép, két darab javított marokrakó aratógép, egy használt gőzcséplőgép garnitúra, egy kazalozó gép olcsón eladó Glück Samunál, Makó.

POÓR ENDRE

gyógyyszerésznél kapható Makón

VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer, szepítő, májfolt, arc- és kézvrösség és mindenféle bőrtisztítással szemben.

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfijító szer.

Ára: Vilma krém 1 korona. Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajfijító 1 korona. Nővér-szerek több kiállítások sorozatával lettek kiállítva.

A Korzó-szálloda és vendéglő kedvező árban eladó.

Magyar állami cséplőgépeket, kéveketős aratógépeket,

fűkaszálógépeket és lógereblyéket, amerikai manilla és marokrakó zsi- neget, vízmentes ponyvákat és zsákokat, gépkenőolajat és towotthe kenőesőt szállít a legjobb minőségben

Glück Samu, Makón

Eladó ház

A főtér közelében Páva-u. 9. sz. ház, mely hivatalnoknak, iparos- vagy kereskedőnek igen alkalmas, elköltözésmiatt kedvező feltételek mellett sürgősen eladó. Értekezni lehet JAKSÓ ADÁM műszerész- nál Deák Ferenc-utca 10. sz. alatt.

Allítsa meg

a rikkanosot és kérjen tőle egy „Makói Független Ujság“-ot, megtalálja benne amire szüksége van.

Zeitler Rudolf és Társai gőzm. és jéggyár r.-t.

jégárszabása.

A mai naptól visszavonásig, következő áron árusítjuk műjégünket:

50 kilón felüli vásárlásnál	03 f.-ért.
12.5-50 ki óig való	04 „
12.5 kilón aluli	06 „

Kilónként, a malomban átvéve, vagy előjegyzés esetén házhoz szállítva.
Az igazgatóság.

Több száz

fénykép van már eddig is kiadóhivatalunknál, „Hőseink nagy fénykép albumá“-ba való elhelyezés céljából, de ezideig azonban még nem vagyunk abban a helyzetben, hogy ezen művet kiadhassuk, mert a harctérről igen sok

katona

azzal a kéréssel fordult hozzánk, hogy várjunk még az album kiadásával, míg ők is abban a helyzetben lesznek, hogy a fényképeiket beadhassák közlés végett. Örömmel teszünk eleget vitéz katonáink ezen kérelmének annyival is inkább, mivel ezzel nagy örömet szerzünk nekik, másrészt pedig „Hőseink nagy arckép albuma“ annál diszesebb lesz, minél több hős fényképe díszíti azt. A legutóbbi napokban már több katonatiszt fényképe is

érkezett

hozzánk közlés végett. Ismételten felhívjuk azonban katonáink itthonmaradt hozzátartozóit is, hogy a kinek fénykép van birtokában, azt minél előbb hozza be lapunk kiadóhivatalába, hogy „Hőseink nagy arckép albumá“-ban megörökíthesse. — Bővebb felvilágosítással a kiadóhivatal készséggel szolgál.

Nyomatott Dr. Kiss Pálnak a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett gyorsajtóján, Makón.